

Ikt. sz.: IUB-42/26-6/2024.

IUB-6/2024. sz. ülés
(IUB-47/2022-2026. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Igazságügyi Bizottságának**
2024. április 12-én, pénteken, 11 óra 13 perckor
a Monostori Erődben (Komárom, Duna-part)
megtartott kihelyezett üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Tanácskozás az önkormányzatiság helyzetéről Komáromban</i>	5
<i>Dr. Molnár Attila tájékoztatója</i>	6
<i>Czunyiné dr. Bertalan Judit tájékoztatója</i>	8
<i>Kérdések, észrevételek, reagálások</i>	13
<i>Az ülés berekesztése</i>	16

Napi rendi javaslat

Tanácskozás az önkormányzatiság helyzetéről Komáromban

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Dr. Vejkey Imre (KDNP), a bizottság elnöke

Dr. Kovács Zoltán (Fidesz), a bizottság alelnöke

Czunyiné dr. Bertalan Judit (Fidesz)

Dr. Mészáros Lajos (Fidesz)

Helyettesítési megbízást adott

Vigh László (Fidesz) dr. Vejkey Imrének (KDNP)

Dr. Vitányi István (Fidesz) Czunyiné dr. Bertalan Juditnak (Fidesz)

Demeter Zoltán (Fidesz) dr. Kovács Zoltánnak (Fidesz)

Dr. Pajtók Gábor (Fidesz) dr. Mészáros Lajosnak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Nagy Zoltán bizottsági munkatárs

Meghívott

Hozzászóló

Dr. Molnár Attila polgármester (Komárom)

(Az ülés kezdetének időpontja: 11 óra 13 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

DR. VEJKEY IMRE (KDNP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Meghívottak! Köszöntöm a bizottság valamennyi megjelent tagját és vendéglátóinkat; köszönjük, hogy itt lehetünk.

A bizottság kihelyezett ülését ezennel megnyitom. Ismertetem a helyettesítések rendjét: jómagam helyettesítem Vigh László alelnök urat, Czunyiné Bertalan Judit helyettesíti Vitányi István alelnök urat, Kovács Zoltán alelnök úr helyettesíti Demeter Zoltán képviselőtársunkat, Mészáros Lajos képviselőtársunk helyettesíti Pajtók Gábor képviselőtársunkat. Megállapítom, hogy bizottsági ülésünk határozatképes.

Soron következik mai ülésünk napirendjének megállapítása. A napirend módosítására irányuló kezdeményezés nem érkezett.

Bizottságunk egyik kiemelt vizsgálati területe az önkormányzatok működése, feladatai, amelynek fontos része a jogalkalmazás gyakorlati tapasztalatainak megismerése is. Ezért nagy örömünkre szolgált, hogy Magyarország egyik kiemelkedő történelmi városa, Komárom önkormányzatának tevékenységén keresztül tehetjük ezt meg.

Nagy tisztelettel köszöntöm Molnár Attila polgármester urat, köszönjük, hogy meghívott bennünket és a mi meghívásunkat is elfogadta ide a bizottsági ülésünkre, és ismerteti a város irányításával kapcsolatos tapasztalatait.

Köszöntöm bizottságunk tagját, Czunyiné Bertalan Judit képviselő asszonyt is, aki bizony már régóta szorgalmazta, hogy találkozzunk itt, legyen kihelyezett ülésünk; jött Covid, jött sok minden, de képviselő asszony kitartó munkája következtében itt vagyunk. Nagyon szépen köszönjük, képviselő asszony.

CZUNYINÉ DR. BERTALAN JUDIT (Fidesz): Isten hozott benneteket Komáromban!

ELNÖK: Felkérjük majd képviselő asszonyt arra, hogy a térség önkormányzatainak közigazgatás-fejlesztési lehetőségeiről tartson beszámolót a bizottságunknak.

Mindezekre tekintettel azt javaslom, hogy előadóink számára a hozzászólás, valamint az álláspontjuk, felszólalásaik kifejtéséhez szükséges szemléltetés lehetőségét a napirendi javaslat elfogadásával együtt adjuk meg. Kérdezem tehát képviselőtársaimat, ki támogatja a napirendi javaslat elfogadását az általam tett kiegészítésekkel. Kérem, kézfelemeléssel szavazzon, aki igen! (Szavazás.) Köszönöm. Megállapítom, hogy a bizottság egyhangúlag, 8 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a napirendi javaslatot a szemléltetés lehetőségével együtt elfogadta.

Tanácskozás az önkormányzatiság helyzetéről Komáromban

Soron következik első és egyetlen napirendi pontunk: az önkormányzatiság komáromi helyzetéről szóló tanácskozásunk.

Még egyszer nagy tisztelettel köszöntöm Molnár Attilát, Komárom város polgármesterét. Mielőtt megadnám a szót, hogy elmondja előadását, tájékoztatom

tisztelt bizottságunkat, hogy tanácskozásunkat Molnár Attila polgármester úr előadásával kezdjük, majd Czunyiné Bertalan Judit képviselő asszony prezentációja következik. Az előadások után a képviselői kérdések, vélemények következnek, majd előadóink megkapják a szót, hogy válaszolhassanak a feltett kérdésekre, észrevételekre. Bizottsági ülésünk bezárása után pedig koszorút helyezünk el a Felvidékről kitelepített magyarok emlékművénél és megemlékezést is tartunk. Polgármester úr, öné a szó.

Dr. Molnár Attila tájékoztatója

DR. MOLNÁR ATTILA polgármester (Komárom): Nagyon sok szeretettel köszöntöm én is a bizottság tagjait, elnök urat, a bizottság valamennyi tagját, a jelen lévő kedves kollégákat. Nagy megtiszteltetés Komáromnak, hogy az Igazságügyi Bizottság itt tartja kihelyezett ülését. Korábbi képviselőtársaimat külön meleg szeretettel köszöntöm, ugyanis az Alkotmányügyi bizottság korábbi tagjaként nekem soha nem sikerült elérnem, hogy a bizottság kihelyezett ülést tartson itt Komáromban. *(Derültség.)* Örülök, hogy Juditnak sikerült ezt is létrehozni, hogy itt köszönhetjük az Igazságügyi Bizottságot ezen a mai kihelyezett ülésen, ami egybeesik a Felvidékről kitelepítettek emléknapjával. Mi, komáromiak egyébként szoktuk ezt hangoztatni, és ennek mindig külön üzenete van, hiszen nagyon sokan költöztek vissza ide Komáromba azok, akiket az ország más településére telepítettek ki anno Felvidékről. Több százezer magyar honfitársunkról beszélünk; ugye, lakosságcsere-egyezménynek hívták ezt akkor a mai PC nyelven, de ez egy brutális, egyoldalú kitelepítés volt. Nekem volt egy korábbi kollégám a városházán, az informatikai osztályt vezette, akinek az édesanyja Szentpéterről került kitelepítésre Felvidékről, és volt szerencsém vele beszélgetni. A város egyik olyan főutcáján lakik, ahonnan akkor még, de talán még most is a kertből látható a Szent András-templom két tornya, és azt mondta, hogy ők azért költöztek az Alföldről ide vissza, mert legalább a Szent András-templom két tornyát láthatta még életében és hallhatta a harangszót, ami a hozzátartozóihoz kötötte. No, hát ilyen városban vagyunk mi.

Négy dolgot szoktam mindig kiemelni, amit fontos tudni Komáromról. Az egyik maga a földrajzi fekvése. Nagyon szerencsés helyzetben vagyunk, hiszen három főváros van tőlünk egyórányi autóútra: Bécs, Budapest, Pozsony. Folyóparti város vagyunk, dunai kikötővel rendelkezünk; most éppen a Monostori Erődben ülünk, a dunai bástyájánál, amely itt van a Duna partján. Emellett vasúti csomópontnak, illetve autópálya-csomópontnak is tekinthető Komárom, tehát közlekedésileg, logisztikailag kiváló település; szokták egyébként Közép-Európa Amszterdamjának is hívni Komáromot, kis túlzással. De látható a gazdasági erejét tekintve is, hogy az ipari, gazdasági cégek letelepedése jóval erősebb és markánsabb, mint más hasonló településeknél, aminek részben a munkahelyek teremtése, illetve most már megtartása kapcsán, illetve a helyiadó-bevételek kapcsán óriási jelentősége van.

Ami Komáromot még kiemeltté teszi, az az erődrendszer. Küzdünk érte, hogy a világörökség részét tudja majd képezni hamarosan. Ennek az egyik eleme, a legnagyobb eleme a Monostori Erőd, ahol egyébként a „Most vagy soha!” című film jó néhány epizódját rögzítették itt, úgyhogy a filmet érdemes azzal a szemmel is nézni, hogy nagyon sok komáromi képet látunk; amikor a budai Várba érkeznek meg éppen a forradalmárok, azok a filmbeli részek itt készültek a Monostori Erődben. A Csillagerődöt kell még mindenképpen megemlítenem, amely az erődrendszernek egy másik tagja, ahol a Szépművészeti Múzeum

szobormásolatparkja található. Nagyon büszkék vagyunk rá; ezt is nemrég sikerült átadni a nagyközönségnek, és azt lehet mondani, európai szinten is egyedülálló tárlat, amelyet itt meg tudnak tekinteni a hozzánk érkezők.

Nagyon fontos az idegenforgalom jelentősége kapcsán a gyógyvizünk. A fürdőnk egyébként, még a koronavírus-járvány előtt azt tudtuk elmondani, hogy Magyarország kevés olyan fürdőinek egyike, amelyik bevételt hozott, tehát nem kellett nekünk hozzátenni a működéséhez pluszforrásokat; éves szinten 330 ezer jegyet tudtak eladni, ami valóban jelentős számnak mondható.

Észak-Komárom és Dél-Komárom együtt lélegzése, együtt élése kapcsán azt is szoktam mondani, hogy a Monostori hidat, amely nemrég átadásra került, mi picit szimbolikusan az összetartozás hídjának is hívjuk, mert most már azt lehet mondani, hogy három híd köti össze Komáromot a Dunán. S bár néhányan vitatkoztak velem, amikor ezt a híd átadóján elmondtam, de jelen tudásom szerint a Duna teljes folyását tekintve olyan város, amelyik nem főváros és három híd köti össze a Dunán, nincs. Jött egy kolléga, aki itt volt akkor, és azt mondta, hogy szerinte Szerbiában van olyan település, de egyelőre mi úgy tudjuk, hogy Dél-Komárom az egyetlen ilyen település a Duna teljes hosszát tekintve, amely nem főváros és három híd köti össze a Dunán.

El szoktam mondani - Bertalan Judit képviselő asszony, kormánybiztos asszony sokszor hallotta már ezt -, hogy az elmúlt egy-másfél évtizedet egy picit górcső alá véve azért nem volt egyszerű nekünk sem a helyzetünk, hiszen a 2010-13-14-es időszak elég komoly megpróbáltatásokkal volt teli, mind gazdaságilag, mind a természeti katasztrófák kihívásait tekintve is; gondolunk a hóhelyzetre, az árvízre. Éppen emlegettük, hogy ennek a mostani résznek az átadása 2013. június 8-ára volt tervezve, amikor 847 centiméterrel tetőzött a Duna abban az időszakban. Arra az időszakra tehető a város legnagyobb adózójának, a korábbi Nokia-gyárnak a teljes európai kivonulása, ami teljes egészében megborította nemcsak Komáromot, hanem az egész térséget is egyébként, meg hát országos szinten is nagyon komoly negatív hatásai voltak. Akkor kormány megbízottként is nagyon sok segítséget kaptunk kormánybiztos asszonytól, amit ezúton is köszönök. Azután elértük azt, hogy 2019-ben „Az év ipari parkja” kitüntető címet Komárom városa vehette át. Tehát ez az első időszak inkább a válságkezelésről szólt. Ha visszagondolunk rá, 12-13 százalék között volt akkor a munkanélküliségi ráta Komáromban; most 1 százalék alatt vagyunk, tehát egy évtized távlatában ilyen kontrasztokkal lehet találkozni.

Azután jött a 2014-19-es időszak, amelyet én úgy szoktam hívni, hogy a felzárkózás időszaka. Akkor közeledtünk már itt a régió többi településéhez, nagyon sok pályázatot nyertünk el. Mindig úgy szoktam büszkén fogalmazni, hogy Komárommal az egy főre elnyert, akár EU-s, akár hazai pályázatok számát tekintve a megyében biztos, hogy az elsők vagyunk, mert erre van kimutatásunk, vagy elsők voltunk abban az időszakban a vármegyében, de szerintem országosan is ott vagyunk a top 10-ben, szerintem ezt nyugodtan el lehet mondani. Ez azt jelenti - ha elnök úr megengedi, egy nagyon rövid, másfél perces kisfilmet szeretnék bemutatni a fejlesztésekről -, hogy ha beleértjük a Monostori hidat, az új Duna-hidat, az erődrekonstrukciót és minden egyéb olyan fejlesztést, beruházást, amely ideérkezett Komáromba, ez 200 milliárd forintot jelent, ami beérkezett a városba az elmúlt 10-11 esztendőben, tehát ez tényleg hatalmas fejlődést jelent Komáromban. Ezért szoktuk mi nagy büszkén elmondani, hogy Komárom jelenleg Európa egyik legdinamikusabban fejlődő kisvárosa. És ha valaki kételkedne abban, hogy ez egy öndicséret, Szijjártó Péter miniszter úrtól loptam ezt a

félmondatot az egyik átadóról, aki nem melleleg komáromi születésű (*Derültség.*), úgyhogy erre is büszkék vagyunk. Tehát ez a felzárkózás időszakának tekinthető. Egyébként itt nagyon sok címet besöpörtünk. Az „ország tortáját” Komárom adta 2018-ban; „energiahatékony város”, „az év ipari parkja”, és még lehetne sorolni azokat a címeket, amelyeket ekkor nyertünk el.

2019-től egészen napjainkig, meg a jövőt tekintve is az a célunk, hogy Komárom megkerülhetetlen legyen a térségben, és kimondva-kimondatlanul a régió vezető szerepére törünk. Szerintem ebben jól is állunk, és köszönjük képviselő asszonynak, kormánybiztos asszonynak azt a sok-sok segítséget, meg a magyar kormányzatnak is, amit ehhez kapunk. Mindig ki szoktam emelni azt a szellemiséget, azt a filozófiát, hogy ez nemcsak Dél-Komáromról szól, hanem egy Komáromról beszélünk, amely egy 55 ezres település. Észak-Komárommal, polgármester úrral is nagyon sok közös pályázatunk van, nagyon jó a kapcsolatunk, úgyhogy nagyon sok közös rendezvényünk, programunk van, nagyon sok közös pályázatunk, amelyet együtt nyújtunk be, és igyekszünk mind a két településrészt fejleszteni. Ennek talán a legjobb szimbóluma a Komáromi Napok kulturális rendezvénysorozat, amely a tavasz egyik legnagyobb fesztiválja. Április 26-án kezdődik, két hét múlva; mindenkit biztatok, hogy látogasson el hozzánk. Nem véletlenül az a város szlogenje, hogy „Komárom határtalanul jó”.

Még egyszer: Isten hozott mindenkit a városunkban! Köszönöm a lehetőséget.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Polgármester úr, mondtad, hogy lenne egy prezentáció.

DR. MOLNÁR ATTILA polgármester (Komárom): Igen, ezt akkor most meg is nézhetjük. (*Filmvetítés. - Taps.*)

ELNÖK: Köszönjük szépen, polgármester úr, és szívből gratulálunk ehhez a sok-sok eredményhez, amit hallottunk és láttunk. A sok-sok eredmény nyilván nem csak magától van, hanem sok-sok munka van mögötte. Köszönjük a sok-sok munkáját, amit tett ezért. (*Dr. Molnár Attila: Köszönöm.*)

Felkérem következő előadónkat, Czunyiné Bertalan Juditot, a térség országgyűlési képviselőjét, az északnyugat-magyarországi gazdaságfejlesztési zóna komplex fejlesztéséért felelős kormánybiztos asszonyt. Judit, parancsolj!

Czunyiné dr. Bertalan Judit tájékoztatója

CZUNYINÉ DR. BERTALAN JUDIT (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Nagy szeretettel köszöntelek benneteket Komáromban. Igen, célzatos volt a meghívás, és szándékosan kértem elnök urat, hogy erre a mai napra jöjjünk el. Ennek oka az, hogy a felvidéki kitelepítettekről szóló megemlékezésen jelen tudjon lenni az a bizottság, amely jogutódja annak a bizottságnak, amely 2012-ben tárgyalta azt az országgyűlési határozatot, amely hosszú évtizedek után egy komáromi polgártársunk és a Kecskés László Társaság kezdeményezésére indult útjára. Dr. Molnár Attila képviselő úrral nyújtottuk be azt az országgyűlési határozati javaslatot Kövér László házelnök úrnak, hogy legyen egy, a magyar történelemnek erről a szomorú napjáról, szomorú időszakáról történő megemlékezés, és legyen ez egy iránytű a magyarság számára, hogy volt egy olyan időszak, amelynek a sebei egyébként csak részben gyógyultak, hiszen a Beneš-dekrétumok a nemzetközi jog és a jog szabályai szerint még mindig hatályban

vannak. Teljesen más világot élünk már, ugyanakkor ennek az országgyűlési határozatnak a megszületésével azokat a megemlékezéseket, amelyeket komáromi, szőnyi családok és Komáromba, Szőnybe érkező, Magyarország számos településére áttelepített felvidéki magyarok megtartottak, titokban, csendben, saját közösségeikben, azt most fel tudtuk emelni Nemesné Zsuzsa kezdeményezésére arra a szintre, hogy ma már azt látom, hogy több településen, ahol a felvidéki kitelepítettek vagy leszármazóik jelentős részben élnek, megemlékeznek a mai napon a felvidéki kitelepítésekről. Úgyhogy ez volt a szándék, hogy ma az Igazságügyi Bizottság a korábbi Alkotmányügyi bizottság jogutódjaként, egyébként pontosan 12 évvel az országgyűlési határozat megszületését követően, emlékezzen a felvidéki kitelepítettekről.

Emellett az is a szándék, hogy nézzük meg, mi történik Komáromban, egy olyan városban, amelynek polgármester úr itt néhány mozzanatot felelevenített a történelméből. Hadd mondjam azt itt a hivatalos ülésen is, hogy gyakorlatilag Közép-Európa, de biztos, hogy a valamikori Monarchia legnagyobb erődrendszerében vagyunk. A komáromi Monostori Erőd egy 67 hektáros területen elterülő, volt katonai létesítmény. Észak- és Dél-Komáromban együttesen, az észak-komáromi óvárral együtt öt erődítmény van, ebből három Dél-Komáromban; Attila ezekről részben beszélt. Az egyiket látni fogjuk; a másik, az Igmándi Erőd éppen egy átadás előtti állapotban van, ahol egyébként a március 15-ei megemlékezéseket tartja a város.

Azt is szoktam mondani, hogy egy olyan helyen vagyunk, ahol a magyar lelkiismeret mindig megdobban. A felvidéki kitelepítettek emléknapja azért is egy érzékeny és nagyon érzelmes ünnep itt Komáromban - ha ünnepnek lehet nevezni egy szomorú megemlékezést -, mert itt valóban élnek még olyanok, akik emlékeznek arra, hogy a rendszerváltozást megelőzően, és amikor még a valamikori Csehszlovákia volt, ugyan rendőrparancsnoki határozat tiltotta, de ennek ellenére Felvidékről áttelepített magyarok és az ott maradt magyar családjaik a Dunán keresztül, a Duna-partról üzengettek egymásnak és üdvözölték egymást, mert tilos volt az átjárás. Úgyhogy itt érezni lehet a Trianon vágta sebek minden fájdalját sok-sok család mindennapi életében, merthogy mindennek az előzménye valahol ott van.

S ha már a trianoni békediktátumot kell említeni, akkor ez a város, ahol most vagyunk, az erődrendszeren kívül 1921-et követően Alapy Gáspár polgármester úr kezdeményezésére épült fel gyakorlatilag 10-15 esztendő alatt, hiszen a trianoni békediktátum a várost úgy szelte ketté a Dunával, hogy itt akkor jóformán a szőnyi falusi településrész volt, és gyakorlatilag bíróságtól polgármesteri hivatalon át mindent újra kellett építeni. Úgyhogy Komárom még akár az újrakezdés városának is nevezhető az összetartozás vagy a felvidéki kitelepítettek emlékvárosán kívül, amit joggal mond magáról a város. Úgyhogy amit ma itt Dél-Komáromban látunk, minden a trianoni békediktátumot követő időszakban épült, kivéve a szőnyi városrész történelmi és egyházi létesítményeit, ingatlanait; olyannyira, hogy itt Komáromban a katolikus és a református gyülekezet templomának életkora is alig haladja meg a száz esztendőt, dacára az egyébként mély és hosszú időre hagyománnyal visszanyúló református és katolikus közösségeinek. Úgyhogy gyakorlatilag valahonnan innen indultunk.

Azt is el szoktuk mondani, hogy Jókai városában vagyunk, erre nagyon büszkék vagyunk. Vannak, nemcsak a „Most vagy soha!”, hanem Jókai emlékét őrző filmek is, amelyekben szintén láthatók komáromi dunai helyszínek vagy az erődhez kapcsolódó forgatási helyszínek még a nagy filmekből. De ugyanúgy

Lehár városa is. És azt már csak kiegészítésként szoktuk hozzátenni, de Attila mondta is, hogy Szijjártó Péter városa. (*Derűltség.*) Mindenki győrinek gondolja miniszter urat, de valóban, gyermekkorának meghatározó részét négyéves koráig itt töltötte, és szívesen is emlékszik rá. Ezenkívül Czibor Zoltán városa, akinek szintén méltó emléket állított a város; amikor megyünk a Csillagerődbe, akkor a Czibor-sporttelep, sportkomplexum felé tudunk menni, és láthatjátok azt a szobrot, amelyet a város talán két éve emelt az emlékére. Úgyhogy csupa-csupa nehéz, de szép örökséget hordoz a város.

Gyorsan ugranék egyet az időben, hiszen a város történetét egészen az ókortól tudnánk kezdeni, hiszen a Brigetio látogatóközpont pont ezeknek a történelmi ásatási helyszíneknek az összefoglalója. Az ókori Róma olyan lenyomatát találhatjuk itt a Brigetio-ásatások okán, amelyet kevés helyen, és vannak olyan leleteink, amelyek a történelemtudomány számára Európában is egyedülálló római kori leletek. Ha megyünk majd a Csillagerődbe - az is nagyon nagy terület -, a Csillagerődtől a Dunának Budapest felé menő irányában kerül el Szöny város- vagy településrész - ez tulajdonképpen most egy falusias övezet -, egészen Almásfüzitőig, amelyet más, gazdaságföldrajzi ismereteitekből ismerhettek; bár a kolléganők olyan fiatalok, hogy ők már ilyen gazdaságföldrajzot nem is tanultak, mi még igen. Almásfüzitő, timföldgyár; a felirat még mindig ott van, hogy „a munka nemesít”, meg „dicsőség és becsület dolga”. A városrész alatt egy egész római kori katonai légiós tábor helyezkedett el, tehát gyakorlatilag ennek a rétegeit és ennek az ásatássorozatnak az emlékeit tudjuk megmutatni. Nyilván a kommunizmusban és még a megelőző századokban is ráépítettek, de még az építkezéseknél is találnak olyan nyomokat, amelyekhez a régészek nagy vehemenciával érkeznek; az ELTE rektora vezeti itt még mindig az ásatásokat. Úgyhogy azt gondolom, ez tényleg egy nagyon mély gyökerű történelmi város, de ha csak a magyarság történetét nézzük és a szigorúan hozzánk tartozót, akkor is, azt gondolom, egy gazdag múltú és elég erős lelkiismeretű város.

De ugorjunk 2010-be! Attila erről is csak néhány szófoszlányt mondott, és joggal büszke a városára. Azt szoktam mondani, hogy Komárom ugyanolyan 20 ezres város, mint bármelyik 20 ezres város ma Magyarországon, ugyanazokkal az önkormányzati előírásokkal, ugyanazokkal a feltételekkel és ugyanazokkal a működtetési feladatokkal küzd. Sőt, azt is kell mondjam, hogy itt, Komárom-Esztergom vármegyében Komárom a lakosságszámát meghaladó mértékű közszolgáltatási hálózatot alakított ki, és a város földrajzi elhelyezkedése miatt az egyéb városüzemeltetési feladatai is jóval meghaladják egy hasonló méretű város - Tata, Oroszlány vagy Dorog - működtetését. Ezek fizikai adottságok, tehát ebben semmi különlegesség nincs. Ennek ellenére Komárom az elmúlt 10-15 esztendőben hatalmas és látványos fejlődést mutat a külvilág felé is. Igen, ezeknek egy része az ideérkező állami fejlesztéseknek is az eredménye, de ebből tulajdonképpen két zászlóshajó van: a Monostori híd, a monostori új Duna-híd és a Csillagerőd, amelyben a városnak nincs sem fejlesztési, sem pedig egyéb része, ugyanakkor mégis a várossal közreműködve és együttműködve alakult ki mindkét állami fejlesztés. Minden más fejlesztés, ami a városban van, az a város generálta stratégia mentén haladt, bármilyen furcsa, még az a dinamikus ipari parki fejlesztés is, ami tulajdonképpen 2016-ban tudott megindulni. 2010-ben a város ugyanazzal a gyalázatos költségvetéssel került Molnár Attila és képviselőtársai kezébe, mint az összes többi magyarországi város: adóssággal, hitellel. De Attila akkor úgy döntött - nem tudván még, hogy 2013-ban az adósságkonszolidációval a városainkat meg tudjuk szabadítani a hitel- és kötvényállományuktól -, hogy az

első költségvetési évben, amit többségi önkormányzati vezetéssel meg tudott valósítani, átstrukturálták a költségvetést, úgy, ahogy volt, nem megszorítottak, hanem átütemeztek bizonyos feladatokat, ugyanúgy biztosították az egészségügy, az iskolák működtetését. A Nokia miatt itt korábban azért lehetett volna habzsi-dőzsi is - bocsánat, hogy ilyen kifejezést használok -, de ez tulajdonképpen nem látszott a városon, pedig akkori volumenben a Nokiával együtt befizetett iparűzési adó 2010 előtt is meghaladta Komáromban a 4 milliárd forintot, az pedig akkor azért elég szép és tetemes pénz volt, de ez addig nem látszott a városon. Attila átkottázta az egész költségvetést, fegyelmet kért, működési racionalizálást hajtott végre, nem voltak elbocsátások, nem voltak megszorítások; rendet rakott a városban 2010-12 között. Így gyakorlatilag a polgármesterelődje által itt hagyott pénzügyi csomagot maga mögött tudta addigra, mire az önkormányzatok adósságkonszolidációban részesülhettek 2013-ban; úgyhogy gyakorlatilag önerőből leküzdötte a pályát, akkor is egy bátor lépéssel.

Azért mondom mindezt el, mert az ipari parki beruházások origója fontos, mert önmagában a Nokia miatt, a Nokia jelenléte miatt így is meghatározó volt, de nyilván a Nokia 2012-13-as kivonulásával megroppant nemcsak a város pénzügyi bevételeinek a forrása, hanem a munkaerőpiaci, egyébként is akkor még mínuszos munkaerőpiaci helyzet is. Ez volt talán az első olyan nagy program, amelyben Czomba államtitkár úrral és a kormányhivatali rendszerben az átfogó, egymással beszélgető területi közigazgatási szervek és a minisztériumok közreműködésével a Nokia okozta munkanélküliségi helyzetet tudtuk kezelni. Így annak a több mint 4 ezer munkavállalónak a helyzetét, aki így néhány hónap alatt a térségben munkanélküliként megjelent, gyakorlatilag egy koncentrált programmal, oktatási, elhelyezkedést támogató programmal, vállalkozásindítást támogató programmal, egy nagyon lokális, erre a térségre írt programmal sikerült megoldani. Attila akkor nem úgy döntött, hogy akkor kieső iparűzési adó, Armageddon, és akkor bezárjuk a várost, és amitől lehet, attól megszabadulunk, hanem úgy döntött, hogy a működés fenntartása mellett egy több mint félmilliárdos - ha jól emlékszem, 640 millió forintos -, iparterület kialakítására szolgáló fejlesztést indított el. Magyarul nemcsak az az opció volt a befektetők és a beruházók számára, hogy a meglévő Nokia-iparcsarnokot, amely kiüresedett, megvegyék, hanem létesített az ipari park mellett egy újabb beruházási és befektetési területet. Ennek a munkának 2015-16-ra lett vége, és '16-ban meg is jelentek az első olyan beruházók, akik a város földrajzi helyzete, gazdasági lokációja miatt érdemesnek tartották arra a várost, hogy itt vásároljanak területet, és itt építsék fel a gyártási üzemeiket Közép-Európában, de mondhatom azt is, hogy Európában az elsők között.

Úgyhogy gyakorlatilag egy nagyon nehéz és fegyelmezett időszak után, valóban, 2015-16 volt az, amikor az első beruházó és befektető megjelenésével el tudott indulni, és innentől kezdve már hozta magát a dolog: újabb iparterület-kialakítás, nemcsak területrendezéssel, hanem fizikailag is, ipari parki utak épültek, ipari parki infrastruktúra került hozzá. De innentől már azért jól láthatóvá vált, különösen akkor, amikor az első újonnan betelepült gyár megkezdte a termelését, hogy a befektetett pénz tulajdonképpen a város működtetését is szolgáló iparűzésiadó-bevételekben jelentős mértékig megtérül, és ez is adja a város biztonságát, noha Attila sem fogja azt mondani, hogy milliárdok állnak a kasszában szabad felhasználásra. Minden forintnak helye van a városban, de Attila mindig az elégedett és sosem elégedetlen polgármesterek közé tartozik. Pedig lehetne neki is gondja, mert ugyanazokkal a problémákkal küzd a városában működő egészségügyi, oktatási intézmények szempontjából, mint az összes többi,

vagy ugyanazokkal a problémákkal küzd a város korfája miatt, mint az összes többi hasonló város, ugyanazokkal a problémákkal küzd az ideérkező nem komáromi munkaerők kapcsán, de nem a kesergés, hanem a megoldás stratégiája mentén halad.

Komárom 2013-ban járásszékhely is lett. Ugye, egy speciális vármegyében vagyunk, mert történelmileg két vármegye voltunk, csak annak a kettőnek - Komárom és Esztergom vármegyéknek - a déli csücskeiből lettünk, a Duna északi oldalán, Szlovákiában a történelmi vármegyékből nagyobb rész van. A járások kialakításakor Komárom járásszékhely lett, úgyhogy nemcsak szolgáltatási központ és a munkahelyek szempontjából meghatározó központ Komárom a térségben, hanem a közigazgatásnak, a területi közigazgatásnak is egy jelentős pontja. Stabil, kiszámítható a működésük, és az együttműködés is jó még a várossal, ha jól emlékszem. A komáromi polgármesteri hivatalban van a járási hivatal, és az alapszolgáltatásokat tudják igénybe venni, a kormányhivatali alapügyintézési körben tudnak Komáromban ügyet intézni az ügyfelek. Kormányablakunk van, és igyekszünk fenntartani az ügyintézőkben annak az igényét, hogy a szolgáltató közigazgatás valóban szolgáltató közigazgatás legyen; ez néha kicsit nehéz.

Amiről Attila beszélt, egy mondat még arról, hogy a régió vezető városi címére törnek kimondva vagy kimondatlanul - valahogy így fogalmazott Attila. Ez így elég erős vagy néha nagyon bátor és merész elképzelésnek tűnik, de az elmúlt 8-10 év tendenciái azt mutatják - csak én ma nem hoztam ide ilyen gazdasági diagramokat, nem gondoltam ezekkel untatni benneteket, mert Komárom történelme sokkal szebb ennél, a jövője pedig kecsegtetőbb -, azt látjuk, hogy Budapest gazdasági uralma Magyarországon meghatározó, nemcsak a GDP-arányos teljesítményekben, személyi jövedelemadóban, átlagbérekben, mindenben; ha tehát Budapest gazdasági pozícióját nézzük - amely egyébként a leggazdagabb gazdasági térség az országban -, akkor tulajdonképpen, ha gazdasági szempontot veszünk, akkor már Tatabánya is és már lassan néhány szempontból Tata is Budapestnek az agglomerációja. Most szigorúan gazdasági szempontokat mondok, ebben nincs közigazgatás, nincs semmi más, de láthatjátok, hogy az elővárosi közlekedésnek már majdnem része: Oroszlányról Tatabányán keresztül Budapest 55 perc vonattal. Ez adott esetben megsüvegelendő gépjárművel Budapest egyik kerületéből a másikba is. 55 perc alatt az oroszlányi vasútállomásról a fiaim a budapesti vasútállomáson vannak, és onnantól kezdve a tömegközlekedés pár perc. De már Tatabánya és Tata annak a határa, hogy gazdasági szempontból Budapest gazdasági erejének elszívó hatása a munkaerőre, teljesítményben, mindenben ott van, annak dacára, hogy Tatabánya a második olyan nagy iparterület, amely az elmúlt időszakban fejlődött, és kiugró teljesítménnyel indult el a tatabányai ipari park fejlesztése. Megörököltük Győr hegemoniáját az Audival és az Audihoz kapcsolódó gazdasági fejlesztésekkel. Fehérvárt éppen nem érezzük, de lesz ez majd így, amikor az M200-as összekapcsolja gazdaságilag. Ennek ellenére, hogy van két nagyon-nagyon meghatározó, a gazdasági térséget uraló városközpontúság, Budapest, ami gyakorlatilag világvárosi szintű, és Győr, ennek ellenére Komárom látható minden gazdasági statisztikában már az elmúlt hat évben. De ehhez bátorság is kellett, mert mondjuk, 2017-ben nem biztos, hogy minden polgármester vagy minden közösség vagy minden döntéshozó bele mert volna állni egy elektromosautó-gyártást kiszolgáló ipar első zászlóshajójakénti felállásba. Gyakorlatilag az SK és a BYD - most már Szegedet halljuk a BYD-gyártások kapcsán, mert a

személyautókkal odajön -, egészen Brüsszelig, Franciaország, Hollandia, Németország repterei, tehát az európai nagy repterekre Komáromból mennek az elektromos buszok most már több esztendeje, magyar munkaerővel és magyar munkavállalók tudásával. Tehát ideérkezett az elektromosbusz-gyártás és az elektromos autózást kiszolgáló akkumulátorgyártás, és ezt követően tudott két-három ütemben a tatabányai ipari park is egyébként elindulni, mert az SK-nak beszállító nagy gyártási kapacitások létesültek 2018 után Tatabányán.

Tehát gyakorlatilag ugyan vannak determinált gazdasági folyamatok, és a matematika elég rigorózus tudomány, meg a számítások is, amelyek ebből következhetnek, úgyhogy Budapest és Győr továbbra is megkerülhetetlen, de többek között a híd, amely egy egyértelmű gazdasági korridor, Szlovákia-Magyarország, tehát egy észak-dél tengely a nemzetközi közlekedésben, az az első lépés, hogy Komárom mert bátran dönteni az új, elektromosautó-ipart támogató gyártás mellett. Ez egyértelműen mutatja, hogy pozicionálni tudta magát 20 ezres kisvárosként egy nagyváros, egy fővárosi régió és most már egy kicsit egy régiónál is nagyobb gazdasági egység és az Audi meghatározta győri gazdasági központ között. Eddig láthatatlan volt, tehát hiába volt itt a Nokia ilyen brutális teljesítménnyel, amilyen az elektronikus kütyüknek az ipara, de gyakorlatilag addig láthatatlan volt a gazdasági térképen Komárom, a Nokia kivonulásával még erősebb ütést kapott, és az elmúlt nyolc évben vált láthatóvá több gazdasági mutatóban is Budapest és Győr árnyékában.

Úgyhogy mi azért vagyunk erre büszkék, merthogy semmi többet nem kap a város, tehát direkt támogatásban nem kap többet, REKI-ben, s a többiben, tehát ami a klasszikus önkormányzati működéstámogatás, minden ugyanazokkal a jogszabályokkal megy. Amikor egy város okszerű és racionális pénzfelhasználással működik, akkor tud ilyen sikeres lenni - no meg, ha Molnár Attila a polgármestere. *(Derűltég.)*

Bocsánat, kicsit megnyújtottam. Köszönöm, elnök úr.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönjük a felszólalásodat, nagyon tartalmas volt. Rátérünk a kérdésekre, észrevételekre. *(Jelzésre:)* Alelnök úr!

Kérdések, észrevételek, reagálások

DR. KOVÁCS ZOLTÁN (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm én is a lehetőséget, hogy itt lehetek. Én a Tudományos Akadémia regionális bizottságával voltam itt egy önkormányzati konferencián, talán a huszadik évforduló alkalmából, meg akkor, amikor a polgármester úr személyes idegenvezetést tartott nekem ezen a helyen, amit ezúton is köszönök.

Az első kérdésem az, hogy polgármester úr hogyan látja: amikor az összes intézményrendszer az önkormányzatoknál volt, gyakorlatilag már csak a bölcsőde, óvoda maradt nagyjából, meg a városüzemeltetés, ez hiányzik-e. Ez mindig vita ellenzék és kormány között, hogy az intézményrendszer kinél legyen, az államnál vagy az önkormányzatoknál. Amikor ezt eldöntöttük, és egyrészt az adósságkimentés megtörtént, annak az volt a célja - és még a tehetősebbek ágáltak ellene -, hogy a legnehezebb helyzetben levőket emeljük meg, akiknek soha nem jut lehetőség arra, hogy iskolát fejlesszenek, tornatermet építsenek; olyan körzeti iskolákra gondolok, amelyek néhány száz tanulóval működnek. De mondjuk, egy közepes város esetében ez miként néz ki? Ez az egyik.

A másik az M200-as. A kormánybiztos asszony is említette, hogy ez egy korridor, valójában egészen az Északi-tengertől, Krakkó, Bécs, Pozsony és a vége

Dunaújváros - *(Dr. Mészáros Lajos felé:)* Lajosfalva *(Derültség.)* -, e tekintetben hogyan áll ez most az előkészítést illetően, amelyikőtök tud erre válaszolni. Mert egy időben ez elméleti oldalról nagy lendületet kapott, közlekedési szempontból is, hiszen a M0-sról napi 50 ezer járműegységet vett volna ki vagy vesz ki, mert akik nem céllal Budapest irányába mennek, hanem Szeged vagy Pécs vagy Dunaújváros vagy Székesfehérvár felé, ez a folyosó segítséget nyújt, és óriási terhet vesz le a fővárosi közlekedésről; ugye, szinte mindennap halljuk, hogy baleset van a 0-on, és 6-7 kilométeres dugók vannak. Nyilván az önkormányzat megkerülhetetlen ebben a dologban - nyomvonal-kijelölés, iparterülethez való kapcsolódás -, ez most az előkészítettség szintjén hogyan áll? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Van-e további észrevétel, kérdés? *(Nincs ilyen jelzés.)* Akkor kérjük szépen a válaszokat.

CZUNYINÉ DR. BERTALAN JUDIT *(Fidesz):* Az M200-as kapcsán gyorsan válaszolok. Az M200-as nyomvonalai kijelölésre kerültek az önkormányzatokkal sűrű egyeztetésben. Tehát az a tavalyelőtti esztendőig lezárult, vagy inkább azt mondom, hogy tavalyig. A magyar autópálya-koncessziós társaság megkezdte az M200-as engedélyes terveinek és kiviteli terveinek a konkrét előkészítését. Most már sokadik körös egyeztetés van a polgármesterekkel. A tervek szerint Fehérvártól Komárom irányába '28-ban van a tervezett első építési év, és azért akkor, mert az M1-es háromsávósításával és az M1-en lévő autópálya-lehajtók, - csomópontok átépítésével össze kell majd érnie. Tehát ennek egy olyan 2035-38 közötti befejezési céldátuma van, a legkésőbbi. De megkezdte a koncesszor.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Polgármester úr?

DR. MOLNÁR ATTILA polgármester *(Komárom):* Köszönöm. Én is egy mondatban gyorsan az M200-asra, már csak azért is, mert Észak-Komárom polgármester urával pár nappal ezelőtt találkoztunk és egyeztettünk. Ő éppen arról beszélt, hogy az új kormányral szeretnék felgyorsítani az észak-komáromi elkerülő út megépítését, amely az új Duna-hídhöz, a Monostori hídhöz kapcsolódik, hiszen ha ott Pozsony felé megyünk, akkor rendben van a csatlakozás, viszont ha Érsekújvár, Nyitra felé megyünk, akkor nincs, és át kell menni a városon. Pont abban az összefüggésrendszerben merült fel ennek a szükségessége, amit említettél, képviselő úr, hogy ez mennyire fontos, hogy megérkezzen az északi folyosó, mert akkor az elkerülő útnak köszönhetően, nálunk végig az autópályákat igénybe véve, tudunk egy korridort nyitni egészen le a déli országrész felé, ami egy még nagyobb lehetőséget fog adni a településeknek. Úgyhogy mi is szurkolunk, hogy ez minél hamarabb meg tudjon valósulni, ez tényleg egy nagyon fontos lehetőség.

A másik kérdésre szintén csak egy gyors mondat, hogy más az önkormányzati szemüveg és más a kormányzati szemüveg. Nekem akkor vált ez teljesen nyilvánvalóvá, amikor pont Csornán voltunk, a kisvárosi önkormányzatok szövetségének egy ülésén, ahol Tamás Barna volt képviselőtársunk, Putnok polgármestere állt fel és vázolt fel olyan problémákat, hogy én azt hittem először, hogy picit próbálja viccesre venni a szövetségben a beszélgetést. Aztán rájöttem, hogy teljesen más problémákkal küzdenek az ország északi felében, mint mi; azzal a megnövekedett gazdasági fejlődéssel, ami nálunk van, nekünk a közlekedés, az infrastruktúra az, ami problémát okoz; ott a közmunkaprogrammal volt nagyon

komoly probléma, meg a kóbor kutyákkal. Nem is értettem először, hogy tényleg, ez ekkora gond, és kiderült, hogy igen, ott ez az egyik legnagyobb probléma abban az országgrészben.

Úgyhogy ha így nézem, mi mint Komárom persze gond nélkül tudtuk segíteni az intézményeinket és jóval a kormányzati finanszírozás felett támogatni. De az országnak más területein vagy a nagyobb területén ez valószínűleg nem így volt. Tehát más a két szemüveg. De én azt gondolom, ez mindig valahol városvezetés-függő is, mert mi minden intézményünket, minden dolgozónkat, minden gyerekünket, aki a tankerület által fenntartott iskolába jár, ugyanolyannak tekintjük, mint korábban. Éppen ezért bérlakásprogramunk van, amelyet ugyanúgy igénybe vehetnek a pedagógusok, a rendőrök, a katasztrófavédők, mindenki; bérkiegészítést adunk az egészségügyben, a kórház dolgozóinak - tehát minden olyan intézkedést megteszünk, amit mi fontosnak tartunk. Képviselő asszony tudja, egy részletes, sok pontból álló kedvezményrendszerünk van. Támogatjuk az első lakáshoz jutókat, a babák születése után 200 ezer forint életkezdési támogatást adunk a családoknak kelengyepénz címén. Nagyon sok olyan programunk van, közétkeztetés, egyebek, amivel próbáljuk Komáromot vonzóvá tenni. Úgyhogy szerintem ez picit szemléletfüggő is; mi mindenkit úgy tekintünk, mint ha továbbra is önkormányzati égisz alatt lennének, tevékenykednének, és úgy is segítjük, támogatjuk őket.

DR. KOVÁCS ZOLTÁN (Fidesz), a bizottság alelnöke: Elnök úr, megenged még egy kérdést?

ELNÖK: Parancsoljon, alelnök úr!

DR. KOVÁCS ZOLTÁN (Fidesz), a bizottság alelnöke: A szolidaritási adó levonása után mennyi a nettó iparűzési adó?

DR. MOLNÁR ATTILA polgármester (Komárom): Összadóbevételt tudok konkrétan mondani most a tavalyi évre vonatkozóan, ami kiugró volt, mert a város életének a legmagasabb helyiadó-bevétele volt, amióta '90 óta létezik a helyiadó-rendszer. Igaz, azt is hozzá kell tennem zárójelben, hogy a kiadási oldalunk sem volt soha olyan magas, mint a tavalyi évben, a pluszrezsik, egyebek. 7,8 milliárd forint volt a helyiadó-bevételünk teljes egészében 2023-ban. A szolidaritási adó mértéke pedig ahhoz fog majd viszonyulni, de csak a következő évben, a számításaink szerint akkor fog följebb menni; a tavalyi évben ez 1,2-1,3 milliárd forint volt egyébként.

DR. KOVÁCS ZOLTÁN (Fidesz), a bizottság alelnöke: Tehát marad olyan 6 milliárd körül. És hány ezres a város?

DR. MOLNÁR ATTILA polgármester (Komárom): 20 ezres.

DR. KOVÁCS ZOLTÁN (Fidesz), a bizottság alelnöke: Pont 20 ezres. Ezt csak azért kérdeztem, mert a lehetőségekben nyilván a gazdaságfejlesztési oldalról jelentős előnyt jelent Komárom elhelyezkedése, amiről polgármester úr is beszélt. Mondjuk, egy ugyanekkora város Tapolca, ott ennek a harmada az adóbevétel; vagy egy 26 ezres Ajka, ott olyan 5 milliárd; a 29 ezres Pápa - a nettót mondom -, ott 4 milliárd. Tehát amióta megváltozott az önkormányzatok korábbi

feladatrendszere, amiről kérdeztem is a polgármester urat, ma településmenedzsmentnek kell lennie a városvezetésnek és a képviselő-testületnek, és társadalmi szolidaritást kell felvállalni a nehéz sorsú emberekkel, nem pedig egy intézményfenntartó rendszer áll fenn. Ebből adódóan van jelentősége, amiről polgármester úr beszélt, hogy megvan a tehetősége, hogy ilyen társadalmi menedzselést, első lakáshoz jutást, különböző bérkiegészítést tegyen. Ez nem minden településnél van meg így. Erről szól egyébként a szolidaritási adó, hogy akik lejjebb vannak, azokat meg lehessen emelni, hogy viszonylag kiegyenlített legyen a rendszer. De még így is a jó helyzetben levő önkormányzatoknak van egy kicsivel több lehetősége, merthogy a működtetés nagyjából konstans ekkora létszámoknál oktatási intézmények, kulturális intézmények, városüzemeltetés vonatkozásában.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Ha nincs több kérdés és nincs több válasz (*Nincs ilyen jelzés.*), akkor megköszönöm polgármester úrnak és megköszönöm képviselő asszonynak ezt a meghívást és a szervezést, hogy itt lehetünk és itt tarthatjuk meg az igazságügyi bizottsági ülést.

Az ülés berekesztése

Köszönjük a sokrétű és valóban több mélységet is érintő válaszokat, amiből egy dolog cseng ki, egy régi mondás, hogy egy nemzet gazdagsága az őt alkotó emberekben rejlik. Nagyon értékes emberek élnek itt, nagyon értékes emberek vagyunk mi, magyarok. Akkor is, ha a sírunkat meg akarták ásni Trianonban, akkor is, ha kitelepítettek bennünket, akkor is, ha elzárták az útjainkat, elvették az erdeinket, a hegyeinket és mindent - mi túlélünk. Köszönöm szépen, hogy ehhez az újkori túléléshez polgármester úr hozzájárult.

Mindenkinek áldott, szép napot kívánok! (*Dr. Kovács Zoltán: És gratulálunk. - Dr. Molnár Attila: Köszönjük szépen.*)

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 06 perc)

Dr. Vejkey Imre
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Prin Andrea